# Begroting 2027

*Beantwoording technische vragen*

| Nummer | Partij | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| 1 | CU | Pagina 8: Toelichting bij leges omgevingsvergunningen. In hoeverre wordt nagedacht over de inschaling van de vaste medewerkers en/of de inzet van kunstmatige intelligentie? | Wat betreft de inschaling van medewerkers hanteren we de in gemeenteland breed gebruikte systematiek van HR21. Waar nodig kunnen we gebruik maken van een arbeidsmarkttoelage van max. 15%. Gemeentebreed wordt nagedacht over de inzet van kunstmatige intelligentie en ook op welke terreinen dit (mogelijk) kan worden ingezet. |
| 2 | CU | Pagina 8: Het structureel verlagen van de uitgaven van onderhoud wegen, betekent dit dat er geen achterstanden zijn (of zullen ontstaan) op onderhoud die potentieel lange termijn kosten kunnen veroorzaken. | Het structureel verlagen van de uitgaven van onderhoud wegen heeft te maken met de afspraak om realistischer te ramen. Dit heeft geen invloed op de planning voor onderhoud en dus geen verband met het oplopen van achterstanden of potentieel lange termijn kosten. |
| 3 | CU | Pagina 11: kleinere mutaties valt voor 2027 nog relatief hoog uit, welke bijzonderheden zitten er voor 2027 in. | Om de tabel overzichtelijk te houden is ervoor gekozen om mutaties kleiner dan € 100K te salderen. Een groot deel hiervan zijn begrotingsposten die verhoogd zijn met een prijsstijging. Daar staat de vrijval van de stelpost voor prijsstijgingen tegenover, die wel in de tabel is genoemd. |
| 4 | CU | Pagina 13: Opstellen huisvestingsverordening. Welke mogelijkheden ziet het college om een eigen huisvestingsverordening op te stellen? | Molenlanden heeft al een urgentieverordening. Deze moet worden aangepast naar een huisvestingsverordening die voldoet aan de nieuwe Wet versterking regie volkshuisvesting. In de wet staat wat er verplicht in de huisvestingsverordening moet komen en waarover regionale afstemming moet zijn. De wet biedt nog steeds mogelijkheden voor lokale regels in de huisvestingsverordening, zoals over woonruimteverdeling en toeristische verhuur. |
| 5 | CU | Pagina 14 en 32: Regionale samenwerking/positionering.<br>• Is de functie bestuursadviseur regionale samenwerking (genoemd in de KN) structureel opgenomen in deze begroting? | De functie bestuursadviseur regionale samenwerking is opgenomen in de begroting 2027. De functie wordt als structureel noodzakelijk beschouwd, maar het budget is conform de Kadernota vooralsnog voor één jaar opgenomen in afwachting van de uitkomsten van het organisatieonderzoek. |
| 6 | CU | op pagina 22 worden er vier energiehubs genoemd voor 2030. Worden er vier verschillende doelgroepen betrokken bij deze vier initiatieven oftewel worden alle vier gebruikt dan wel gezien als pilot? | Er wordt ingezet op de kansen voor initiatieven die voorbijkomen. Op dit moment loopt er een verkenning voor een agrarische energiehub via de regiodeal en loopt er een onderzoek bij Schelluinen-West en vinden de eerste gesprekken plaats voor bedrijventerrein Gelkenes. Doordat energiehubs enkel met de samenleving opgezet kunnen worden moet het momentum gebruikt worden als het daar is. Verder zijn er nog initiatieven waaruit een energiehub een deel van de energielossing kan worden, deze zijn echter nog niet zover dat er al concreet over een energiehub gesproken wordt. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 7 | CU | Pagina 23: Welke plannen heeft het college om de restafvalreductie te realiseren van 130 naar 30 kg in 2030. | Het college werkt samen met de gemeenten binnen de regio Waardlanden aan nieuw afval- en grondstoffenbeleid, waarin de doelstellingen richting 2030 worden meegenomen. Landelijk verschuift de aandacht steeds meer naar het verbeteren van scheidingspercentages en de kwaliteit van ingezamelde grondstoffen. De doelstelling van 30 kg restafval per inwoner in 2030 is ambitieus, zeker gezien de resultaten van de Waardlanden gemeenten en soortgelijke gemeenten als Molenlanden. Binnen de regionale beleidsontwikkeling wordt daarom gezocht naar realistische en effectieve doelstellingen en maatregelen om restafval te verminderen, waarbij een ambitieuze doelstelling richting 2030 het uitgangspunt blijft. |
| 8 | CU | Pagina 26: heeft het zin om 2021 en 2024 met elkaar te vergelijken, kunnen we dan niet betere voor landelijk ook de 2021 cijfers toevoegen? | Dat is een terechte vraag. Het blijkt soms lastig om de juiste cijfers die op verschillende terreinen of beleidsvelden spelen te vinden of daar recente data van te verkrijgen. Soms zijn deze cijfers ook niet 1 op 1 te vergelijken. Wij proberen dan uit te gaan van de combinatie meest juist en meest recent. |
| 9 | CU | Pag. 27. Evaluatie Jongerenwerk: Hoe wordt dit geëvalueerd? Welke rol krijgen jongeren hierbij? En welke jongeren krijgen hier een plaats? Zijn dit alleen jongeren waar Jongerenwerk mee in contact is? Hoe onderzoeken we de behoefte bij alle jongeren waar nog geen contact mee is? | In 2027 wordt het jongerenwerk geëvalueerd. Op welke manier, met welke jongeren en wat hun rol is bij de evaluatie moet nog worden uitgewerkt. De genoemde aandachtpunten worden in de uitvoering meegenomen. |
| 10 | CU | Pag 28. Jeugdhulp naar voren: Hierin worden partners benoemd, maar staat geen relatie met verenigingen en kerken benoemd. Wordt daarmee samengewerkt en op welke wijze? | Verenigingen en kerken zijn in Molenlanden een essentieel onderdeel van een sterke pedagogische basis. Dit is ook benoemd in ons plan ‘Sterke Gezinnen, Sterke Jeugd’. Zij dragen bij aan ontmoeting, ondersteuning, vroegsignalering en het versterken van de samenredzaamheid van gezinnen. De samenwerking krijgt met name vorm in de uitvoering met ons sociaal team en ons jongerenwerk. |
| 11 | CU | Pag 28. Inkoop jeugdhulp: wordt ter voorkoming van zorgfraude de Wet Bibob toegepast bij de inkoop een aanbesteding van jeugdhulp? | Ja, in de komende inkoop (SOJ) en in onze eigen aanbesteding jeugdprofessionals zullen we de Wet Bibob toepassen. |
| 12 | CU | Pagina 30: Actieplan eenzaamheid: waarschijnlijk ligt de uitvoering ervan bij st welzijn Molenlanden maar waarom ontbreekt het in de begroting als actuele beleidsnotitie | Bij de opsomming van de actuele beleidsnotities ontbreekt het actieplan eenzaamheid. Dit actieplan (in juni 2021 door de Raad vastgesteld) liep van 2021 – 2024, nagenoeg parallel aan het landelijk actieprogramma Eén tegen eenzaamheid. Na uitwerking van dit plan is inmiddels de inzet op het voorkomen van eenzaamheid integraal onderdeel van het brede sociale beleid, onder andere in de Visie Sociaal Domein en de Visie Bewust blijven bewegen en sporten. Ook Stichting Welzijn Molenlanden richt zich in brede zin direct en indirect op het voorkomen eenzaamheid. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 13 | CU | Pagina 31: hoog percentage niet sporters in MLL, wordt het doel dat we dit gelijk krijgen met landelijk gemiddelde | De gemeente Molenlanden streeft ernaar dat in 2030 ten minste 57% van de inwoners voldoet aan de landelijke beweegrichtlijn. Sinds september 2025 verzorgt Team Sportservice Zuid-Holland de sport- en beweegondersteuning in Molenlanden. De eerste resultaten zijn positief. Gezien de korte uitvoeringsperiode is het echter nog te vroeg om effecten op de sport- en beweegdeelname van inwoners zichtbaar te maken. Monitoring in de komende jaren moet uitwijzen in hoeverre de doelstelling voor 2030 wordt gerealiseerd.<br>Het aandeel niet-sporters in Molenlanden wordt eveneens gemonitord. Hieraan is echter geen afzonderlijke beleidsdoelstelling gekoppeld, conform het beleidsplan Bewust Blijven Bewegen en Sporten in Molenlanden. |
| 14 | CU | Pagina 41: Er wordt vanwege kosten en capaciteit geen leegstandsheffing toegepast. Maar wat is de inkomstenderving door leegstand van het gebruikersdeel van OZB, afvalverwerking, riool en eventuele andere heffingen grofweg per jaar? | Van een inkomstenderving voor de gemeentelijke belastingen is bij leegstand van woningen geen sprake. Onroerende zaakbelasting wordt bij woningen alleen geheven van de eigenaar, omdat het gebruikersdeel voor woningen in 2006 is afgeschaft. Leegstand heeft geen invloed op de heffing van OZB. De rioolheffing wordt zowel van de eigenaar als de gebruiker geheven. De heffing van de eigenaar wordt bij leegstand gewoon geheven. De afvalstoffenheffing is een heffing die bij de gebruiker in rekening wordt gebracht. Op het moment dat een woning leegstaat dan ontstaat daar geen afvalwater of huishoudelijke afvalstoffen waardoor van inkomstenderving voor zowel de riool- als afvalstoffenheffing geen sprake is. |
| 15 | CU | Pag 46. WMO: wat is de oorzaak van de wachtlijst? De tekst suggereert dat dit komt door het beschikbare budget. Of komt dit door andere factoren zoals beschikbaarheid van ondersteuning, personeel, etc.? Met andere woorden: is de wachtlijst weg als er 150.000 euro meer beschikbaar zou zijn. | De wachtlijst wordt vooral veroorzaakt door de krappe arbeidsmarkt en een relatief hoog ziekteverzuim bij aanbieders van huishoudelijke ondersteuning. Ondanks actieve werving blijft het lastig voor de aanbieders om voldoende huishoudelijke hulpen te vinden. Door het grote aantal kernen is de inzet van personeel ook extra uitdagend. Het verkorten van de wachtlijst vraagt daarom vooral om extra beschikbaar personeel. Extra budget lost dit niet op. |
| 16 | CU | Pagina 53: diefstal, schade en vandalisme. is er een uitsplitsing te geven van dit onderdeel? | Deze schade is moeilijk uit te splitsen, maar het grootste deel (>80%) betreft schade door vandalisme. In veel gevallen kan deze worden opgepakt door het eigen serviceteam. Om een idee te geven: alleen al de jaarlijkse herstelkosten na Oud en Nieuw betreft € 25.000-30.000. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 17 | CU | Pagina 61: Goed dat AI genoemd wordt, zijn er ook al besparingsdoelen die gekoppeld worden aan de inzet van AI of kunnen we die nog verwachten gedurende 2027? Er wordt veel gesproken over onderzoeken van AI, dit stond op de planning voor 2026, is dit uitgesteld, is het een vervolg en kunnen er al niet resultaten worden verwacht in 2027. | Het AI-traject is niet uitgesteld. In 2026 zijn de benodigde randvoorwaarden ingericht voor een veilig en verantwoord gebruik van AI. De inzet van AI maakt onderdeel uit van de verdere digitalisering van de organisatie en wordt in 2027 binnen de Digitale Koers 2030 voortgezet. Er zijn geen vooraf ingeboekte besparingsdoelen. Wel verwachten we de eerste resultaten op het gebied van efficiënter werken en betere dienstverlening. Eventuele financiële effecten worden pas betrokken bij de P&C cyclus wanneer deze aantoonbaar en structureel zijn. |
| 18 | CU | Pagina 66: WOO verzoeken en AI, wordt er actief bezien hoe we dit juridisch kunnen borgen om misbruik te voorkomen. Wordt er in samenwerking met andere gemeenten Jurispredentie gezocht? | De Woo bevat een antimisbruikbepaling waarmee bestuursorganen bij oneigenlijk gebruik kunnen optreden. De jurisprudentie over zowel deze bepaling als de inzet van AI bij de uitvoering van de Woo is nog in ontwikkeling. De gemeente volgt deze ontwikkelingen actief en maakt daarbij gebruik van juridische expertise en kennisuitwisseling via onder meer de VNG, het programma Open Overheid en contacten met andere gemeenten. Nieuwe inzichten worden waar relevant verwerkt in de uitvoeringspraktijk. |
| 19 | CU | Pagina 76: zijn de jaartallen in de opmerkingen actueel en staan ze in relatie tot de begroting (en waar geen jaartallen staan kan dat ingevoegd worden voor duidelijkheid in de toekomst) | In de tabel strategische grondposities/grondexploitaties zijn de jaartallen en opmerkingen in de tabel actueel en staan in relatie tot de begroting. Op verzoek zijn er jaartallen ingevoegd. Zie bijlage. |
| 20 | CU | Algemeen:<br>Ambities vermeld in de RES-doelstellingen, in hoeverre kunnen we ervan uitgaan dat met de maatregelen in deze (meerjaren) begroting gerealiseerd worden. | Gelet op het gelopen traject de afgelopen jaren zullen de doelstellingen zoals opgenomen in de RES een uitdaging zijn om daadwerkelijk in deze omvang te realiseren. De maatregelen die in de begroting zijn opgenomen en in het verlengde daarvan de Uitvoeringsaanpak Energie, Klimaatadaptatie en circulaire economie dragen direct bij aan deze doelstellingen. Voor middelgrote windturbines en energiehubs wordt in het voorstel voor de Uitvoeringsaanpak 2027 rekening gehouden met de inzet van een kwartiermaker om deze doelstellingen waar te maken. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 21 | Doe Mee! | 1. Sport en bewegen<br>A. Structureel komt er € 100k jaarlijks vanuit het rijk om invulling te geven aan de nieuwe regeling sport en bewegen (p8). Hoe wordt deze bijdrage in 2027 ingezet?<br>B. Op welke manier zorgt het college ervoor dat ook kernen zonder geschikt trapveldje en inwoners die zijn aangewezen op aangepast sporten van deze middelen profiteren? | A. Op pagina 8 is een bedrag van € 400.000 aan inkomsten opgenomen voor de compensatie van BTW op sport. Hoewel deze middelen de afgelopen jaren ook zijn ontvangen, werden ze vanwege onzekerheid over de looptijd van de regeling niet vooraf begroot. Nu de regeling voor ten minste drie jaar is geborgd, zijn deze inkomsten in de begroting opgenomen. Het gaat dus om BTW compensatie en niet om extra budget voor sport en bewegen.<br>B. Naast voorzieningen zoals trapveldjes worden middelen ingezet voor buurtsportcoaches, sport- en beweegactiviteiten en ondersteuning van verenigingen in alle kernen. Ook inwoners die zijn aangewezen op aangepast sporten profiteren hiervan, onder meer via begeleiding naar passend sportaanbod en ondersteuning door Team Sportservice Zuid-Holland en door de organisatie van evenementen in de regio. |
| 22 | Doe Mee! | 2. Groenonderhoud en vergroening<br>Hoe verhoudt de verlaging van het budget voor groenonderhoud met € 150.000 zich tot de ambitie om het basisbeheer op orde te brengen en de vergroeningsopgave verder vorm te geven? Wat merken inwoners concreet van deze verlaging in het onderhoudsniveau? | Het verlagen van het budget voor groenonderhoud met € 150.000 heeft betrekking op geraamde inkomsten (in de vorm van subsidiestromen) vanuit het Rijk voor de uitvoering van ecologisch beheer. Inmiddels is duidelijk dat deze inkomsten niet beschikbaar gaan komen en zijn om die reden dan ook afgeraamd. Aangezien het een geraamde inkomstenpost betreft heeft het geen enkele consequentie voor het op orde brengen en houden van het basisbeheer en zullen inwoners dan ook geen veranderingen ervaren. De vele opgaven en ambities m.b.t. de vergroeningsopgave staan los van het basisbeheer. Er wordt op dit moment gewerkt aan de vertaling van de opgaven en ambities naar realistische doelstellingen en uitvoeringsmaatregelen. De financiële impact hiervan zal zijn beslag krijgen in de begroting 2028 middels het te actualiseren Integraal Beheerplan Buitenruimte. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 23 | Doe Mee! | 3. Dorpsperspectieven<br>Hoe ondersteunt het college kernen waar het opstellen van een dorpsperspectief niet vanzelf van de grond komt, zodat verschillen in organisatiekracht niet bepalen hoeveel invloed een kern op zijn eigen toekomst heeft? | Het college vindt dat iedere kern de mogelijkheid moet hebben om mee te denken over haar toekomst. Daarom ondersteunen we kernen waar nodig bij het opstellen van een dorpsperspectief, hierbij hoort ook een wederkerigheid. Een dorpsperspectief krijgt vorm door de mensen uit een kern die bereid zijn om mee te denken, ideeën aan te dragen en verantwoordelijkheid te nemen. Het college zorgt ervoor dat iedere kern de kans krijgt om aan te haken en biedt waar nodig ondersteuning in de vorm van procesbegeleiding, organisatiekracht of het leggen van verbindingen. Uiteindelijk geldt echter ook dat betrokkenheid invloed geeft. Wanneer inwoners, verenigingen, ondernemers of andere partijen actief meedoen aan het proces, hebben zij meer gelegenheid om richting te geven aan het dorpsperspectief. Wanneer die betrokkenheid beperkt is, zal dat ook zichtbaar zijn in de rijkdom en breedte van het perspectief. Kerngericht werken betekent niet dat de gemeente voor iedere kern hetzelfde resultaat kan organiseren. Wel zorgen we ervoor dat iedere kern dezelfde kans krijgt om invloed uit te oefenen. In de raadscyclus van december wordt de startnotitie ter besluitvorming voorgelegd. |
| 24 | Doe Mee! | 4. Investeringen in voorzieningen<br>Hoe voorkomt het college dat noodzakelijke investeringen in scholen, dorpshuizen en sportaccommodaties worden doorgeschoven om de lopende begroting sluitend te houden? Waar ziet het college kansen om functies te combineren en daarmee voorzieningen toekomstbestendiger te maken? | Deze vraag valt buiten de definitie van een technische vraag, omdat sprake is van een beleidsmatige of politieke afweging. Daarom wordt deze vraag niet ambtelijk beantwoord. |
| 25 | Doe Mee! | 5. Voormalige bibliotheek Giessenburg<br>In de begroting staat dat in 2026 wordt toegewerkt naar gunning en ondertekening voor de voormalige bibliotheek in Giessenburg. Worden deze stappen nog in 2026 afgerond? Zo ja, hoe ziet het vervolgproces eruit? Zo nee, wat is de actuele planning? | De grondexploitatie van de van Brederodestraat had betrekking op het plan waarin 13 sociale huurappartementen voorzien waren. Nadat dit plan financieel niet haalbaar bleek is door het college in 2025 besloten er niet mee door te gaan. Daarna zijn de onderzoeken gestart naar wat wel haalbaar is op deze locatie.<br>Het college heeft een nieuw initiatief van de huidige gebruikers besproken. Dit is mogelijk haalbaar, maar er lijkt een andere locatie beoogd voor de ontwikkeling ervan. De gesprekken worden hervat. De huidige planning loopt naar verwachting minimaal een jaar vertraging op. In het voorjaar van 2027 wordt een nieuwe planning opgesteld. |
| 26 | Doe Mee! | 6. Herinrichting dorpskern Giessen-Oudekerk<br>Na oplevering van de nieuwe woningen in het eerste kwartaal van 2027: wordt daarna de herinrichting van de dorpskern tot aan de H.J. van Dijkstraat opgepakt, of valt dit onder de investering voor de Oudkerkseweg in 2028? | De herinrichting van straten rondom de nieuwe woningen start eind 2026; de herinrichting van de Oudkerkseweg staat gepland in 2028 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 27 | Doe Mee! | 7. Grafrechten en kostendekkendheid<br>Hoe worden de kosten van graven die in het verleden voor onbepaalde tijd zijn afgekocht in de begroting toegerekend en welk deel daarvan wordt collectief gedragen? Met welk percentage zouden de grafrechten, naast de inflatiecorrectie, jaarlijks moeten stijgen om in 2029 een kostendekkendheid van 100% te bereiken, en wat betekent dit voor de verschillende tarieven? | Alle kosten voor begraven zijn in de begroting opgenomen op taakveld 'begraafplaatsen' wat onderdeel is van programma 2 "Economie, Energie en Buiten". Van deze kosten heeft € 478.063 betrekking op de graven die voor onbepaalde tijd zijn afgekocht. Dit zijn kosten waar geen inkomst in de begroting tegenover staat en worden zo collectief gedragen. Het overige deel is groter dan de inkomst. Voor dit deel streven we naar een kostendekking van 100%. Dit bereiken we door tot 2032 de tarieven met 3% bovenop de inflatiecorrectie te verhogen. |
| 28 | Doe Mee! | 8. Gelijkheid buitenaccommodaties<br>In 2024 heeft de raad uitgesproken dat het accommodatiebeleid in 2026 zou worden vastgesteld, met als doel uitvoering per 1 januari 2027. Hoe werkt de vertraging in de voorbereiding door in de beoogde ingangsdatum en de financiële verwerking? Welke stappen zijn nodig om tot uitvoering te komen? | Wij hebben u met de raadsinformatiebrief evaluatie en actualisatie accommodatiebeleid (1282352) op 6 juli 2026 geïnformeerd over de voortgang. Het conceptrapport van de Hospitality Group is op 24 september 2026 in een beeldvormende avond met u gedeeld. Momenteel zijn we met de participatie van de verenigingen, stichtingen en andere belanghebbenden bezig. Het adviesrapport en de opbrengst van de participatie zal aan het college worden voorgelegd. Op dat moment is er een beeld hoe de vertraging in de voorbereiding doorwerkt in de beoogde ingangsdatum en de financiële verwerking. De benodigde stappen om tot uitvoering te komen, zijn dan ook inzichtelijk. |
| 29 | Doe Mee! | 9. Bedrijfsvoering en lasten per huishouden<br>Kunnen de berekening en de gekozen vergelijkingsbasis achter de genoemde stijging van de bedrijfsvoering en de lasten per inwoner en huishouden worden toegelicht? Welke posten verklaren de stijging? | De apparaatskosten per inwoner worden berekend door de salariskosten te delen door het aantal inwoners. De loonkosten zijn tov 2025 gestegen, terwijl het inwonersaantal niet evenredig mee stijgt. Vandaar de verhoging in de apparaatskosten. |
| 30 | Doe Mee! | 10. Leges algemene dienstverlening<br>Hoe is de kostendekkendheid van de leges algemene dienstverlening opgebouwd? Welk deel bestaat uit interne personele en proceskosten en welk deel uit externe of wettelijk bepaalde kosten? | De kostendekkendheid van de leges wordt voor alle hoofdstukken op gelijke wijze berekend. Per product in de legesverordening wordt op basis van ervaringscijfers vastgesteld wat de tijdsbesteding is om een bepaald product te kunnen verstrekken. Op basis van de tijdsbesteding worden de personeelskosten en de kosten van overhead worden aan de producten toegerekend. Daarnaast worden de directe kosten, zoals rijkskosten aanschaf materialen en vakspecifieke software toegerekend. De rijkskosten zijn per product verschillend in hoogte van de afdracht. Binnen de algemene dienstverlening is de opbouw van de kosten 22,3% directe loonkosten, 21,4% overhead en 56,3% directe kosten. Doordat er maximumtarieven worden vastgesteld voor bijvoorbeeld reisdocumenten en rijbewijzen kunnen niet alle kosten die mogen worden toegerekend per product worden verhaald. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 31 | Doe Mee! | 11. Adviescommissies Waardlanden en Avres<br>Waarom zijn de informele adviescommissies van Waardlanden en Avres niet opgenomen bij de informatie over verbonden partijen? Waar wordt hun positie in de governance wél toegelicht? | In de tekst van de begroting staat opgenomen wat in 2027 wordt opgepakt/uitgevoerd. De informele adviescommissies van Waardlanden en Avres zijn niet nieuw, beide zijn al eerder opgestart en geëvalueerd. Om deze reden worden deze adviescommissies niet meer genoemd, in tegenstelling tot het verkennen van het oprichten van een informele adviescommissie DG&J. De activiteiten van de informele adviescommissies Waardlanden en Avres vallen onder de laatste twee bolletjes van 'Wat gaan we ervoor doen'.<br><br>Begin 2026 bent u middels raadsinformatiebrief d.d. 27 januari 2026 (zaaknummer 1267613) geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie en de wijze waarop beide adviescommissies worden voortgezet. De positie van beide adviescommissies wordt niet in een governance toegelicht omdat het informele adviescommissies zijn. |
| 32 | Doe Mee! | 12. Algemene reserve en zwembaden<br>Wat is de technische achtergrond van de toevoegingen aan de algemene reserve van € 59.000 voor De Dompelaar en € 25.000 voor Schoonenburg in relatie tot de verzelfstandiging? | Het gaat hier om een onttrekking aan de algemene reserve ten gunste van de exploitatie.<br>Cf. raadsbesluit RB2022-18 mogen de kosten voor de verzelfstandiging van beide zwembaden gedekt worden uit de algemene reserve. Alleen werkelijk gemaakte kosten in enig boekjaar mogen onttrokken worden. Omdat de bijdragen over meerdere jaren plaatsvinden, is ook de onttrekking over meerdere jaren verspreid. De verwachting is dat dit in 2027 is afgerond. |
| 33 | Doe Mee! | 13. Investeringsstaat scholen<br>Waarom ontbreken de in de fractie-input genoemde schoolprojecten in het investeringsoverzicht tot en met 2030? Zijn deze projecten elders financieel verwerkt? | De investeringen voor scholen worden afzonderlijk aan de raad voorgelegd en niet via deze tabel in de begroting. Voor de kapitaallasten van de scholen tot en met 2030 is een stelpost in de meerjarenbegroting opgenomen, gebaseerd op planning en bedragen uit de bijlage bij het IHP. |
| 34 | Doe Mee! | 14. Grondpositie school Giessen-Oudekerk<br>Welke waarderingsgrondslag ligt ten grondslag aan de afwaardering van de grondpositie bij de school in Giessen-Oudekerk en welke ontwikkeling verklaart de omvang daarvan? | Bij deze grondexploitatie zijn de gronden al verkocht en moet nog afwerking plaatsvinden qua woonrijpmaken. Doordat de opbrengsten hoger zijn dan de gemaakte kosten en de nog te maken kosten is er sprake van een negatieve boekwaarde en dus ook van een negatieve grondwaarde. Dit betekent dat er aan het eind van het project een positief saldo overblijft ten gunste van het rekeningsaldo. |
| 35 | Doe Mee! | 15. Inkomsten asiel en migratie<br>In de begroting staat dat een deel van het genoemde bedrag in de regeling is verwerkt. Welk deel is verwerkt, welk deel niet en wat is daarvoor de technische reden? | Vanaf 2027 verandert de financiering. Het normbedrag per opvangplek vervalt. Daarvoor komt een nieuwe regeling waarbij we een veel lager normbedrag per opvangplek krijgen voor uitvoeringskosten (11 euro per opvangplek per dag is € 1,2 mln) en waarbij de overige kosten declarabel zijn. Omdat het nog niet helemaal duidelijk is welke kosten onder welk gedeelte valt hebben we in de begroting alleen voor de salariskosten ad € 403 K van Asiel en Migratie een inkomst ingeboekt. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 36 | Doe Mee! | 16. Betaalbare woningbouw<br>Welke definitie van “betaalbaar” wordt in deze begroting gehanteerd bij de doelstelling dat twee derde van de nieuwbouw betaalbaar is? | Met de term ‘betaalbaar’ sluiten wij aan bij de definitie uit de Wet versterking regie volkshuisvesting. Betaalbare woningen zijn: Sociale huur: huurwoningen tot de sociale huurgrens, € 932,93 in 2026. Middenhuur: huurwoningen tot de middenhuurgrens, tussen € 932,93 en € 1.182,07 per maand. Betaalbare koop: tot de landelijke betaalbare koopgrens (in 2026 circa € 405.000). De doelstelling dat twee derde van de nieuwbouw betaalbaar is, betekent daarmee dat minimaal 66% van de nieuw te realiseren woningen in de gemeente binnen één van deze drie categorieën valt. Waarbij ook het uitgangspunt geldt dat 30% van de nieuwbouw uit sociale huur bestaat. |
| 37 | Doe Mee! | 17. Woonwagenbeleid en netcongestie<br>Welke onderdelen van het woonwagenbeleid 2025 kunnen ondanks de genoemde netcongestie in 2027 worden uitgevoerd en welke onderdelen lopen vertraging op? | De uitvoering van het woonwagenbeleid 2025 kan voor een groot deel volgens planning doorgaan. Het bestellen en leveren van de woonwagens, de terreinverharding, het plaatsen van bergingen, het aanleggen van overige voorzieningen (zoals riolering en water) en alle vergunningen en ruimtelijke voorbereidingen kunnen doorgaan of zijn al uitgevoerd. De onderdelen die wel vertraging kunnen oplopen, hebben direct te maken met de aansluitingen door Stedin. Door de netcongestie is het onduidelijk wanneer de definitieve elektriciteitsaansluiting kan plaatsvinden, waardoor de definitieve opleveringsdatum van de woonwagens nog niet kan worden vastgesteld. |
| 38 | Doe Mee! | 18. Vereveningsfonds sociale woningbouw<br>Is het vereveningsfonds al financieel of technisch uitgewerkt? Zo ja, waar is die uitwerking terug te vinden? Zo nee, wanneer volgt een afzonderlijk voorstel? | Het vereveningsfonds is nog niet financieel of technisch uitgewerkt. In Q4 vindt die uitwerking daarvoor plaats. Verwachting is dat er in Q1 2027 een voorstel voor komt. |
| 39 | Doe Mee! | 19. Bibliotheek en Bibliotheek op School<br>Wat wordt concreet verstaan onder de versterkte rol van bibliotheken als ontmoetings- en ontwikkelplek? Zijn de genoemde afspraken over Bibliotheek op School nieuw of betreft dit voortzetting van bestaande afspraken? | De bibliotheek is een fijne, veilige, neutrale plek in stad, dorp en wijk waar iedereen welkom is. Een zogenaamde ‘third place’; een derde plek, naast thuis en school of werk. In iedere dorpskern waar een bibliotheekvoorziening te vinden is, proberen we zo goed mogelijk in te spelen op lokale behoeftes. Die in Bleskensgraaf weer heel anders kunnen zijn dan in bijvoorbeeld Arkel of Noordeloos. Meer concreet, denk bijvoorbeeld aan het organiseren van Taalcafe’s, thema-avonden, debat of plaats bieden aan lokale tentoonstellingen, het volgen van cursussen als Digisterker, Veilig Online en Klik & Tik.<br>Afspraken over Bibliotheek op School: Dit betreft een voortzetting van de bestaande afspraken. |
| 40 | Doe Mee! | 20. Grote cultuurmanifestatie<br>Is de grote cultuurmanifestatie financieel verwerkt in de begroting? Zo ja, onder welke post? Zo nee, op welk moment volgt hierover een voorstel? | In de begroting is 75K opgenomen in 2029 en het staat genoemd in de toelichting. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 41 | Doe Mee! | 21. Aantal zwembaden<br>Op pagina 56 worden twee zwembaden genoemd. Welke afbakening of definitie is gebruikt, gezien het grotere aantal zwembadlocaties binnen Molenlanden? | Voor de zwembaden geldt dat er binnen de gemeente Molenlanden in totaal 6 zwembaden aanwezig zijn. Het areaaloverzicht in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen vermeldt echter 2 zwembaden, omdat dit de zwembaden zijn waarvan de gemeente momenteel nog eigenaar is. Deze twee zwembaden, afkomstig uit de voormalige gemeente Molenwaard, worden verhuurd aan de betreffende stichtingen. De overige 4 zwembaden uit de voormalige gemeente Giessenlanden zijn verzelfstandigd. |
| 42 | Doe Mee! | 22. Doetse Vliet IV<br>Is het in de begroting genoemde verzoek van de ontwikkelaar inmiddels ontvangen en, zo ja, in welke fase bevindt de beoordeling zich? | Er is inmiddels een principe verzoek ingediend. Of dit verzoek wenselijk is zal pas in een later stadium beoordeeld worden aan de hand van een dorpsvisie. |
| 43 | Doe Mee! | 23. Woontop<br>Is voor de aangekondigde Woontop in 2027 capaciteit of budget opgenomen? Zo ja, waar is dit verwerkt? | Ja, daar is rekening mee gehouden. De benodigde capaciteit en een geraamd bijbehorend budget voor de Woontop in 2027 zijn opgenomen in de begroting 2027. |
| 44 | Doe Mee! | 24. Team Besturing en tijdelijke invulling<br>Bij Team Besturing staat een mutatie van € 68.000. Kan op hoofdlijnen worden toegelicht welke ontwikkeling hierachter zit en of dit een incidentele of structurele mutatie betreft? | Dit is het budget voor organisatieontwikkeling. Bestemd voor het verder optimaliseren van de teamcontracten, MT-ontwikkeling, sessies voor strategische adviseurs en programmaondersteuning. Het betreft een incidentele mutatie. |
| 45 | Doe Mee! | 25. Uitvoerbaarheid investeringen<br>Kan worden aangegeven welk deel van de geplande investeringen de afgelopen jaren volgens planning is uitgevoerd en welke oorzaken doorgaans tot doorschuiven leiden? | Nagenoeg geen enkel reconstructieproject wordt momenteel uitgevoerd conform planning. De belangrijkste oorzaak dat projecten langer lopen of doorgeschoven worden is op dit moment de sterk opgelopen doorlooptijden bij Stedin. Stedin heeft in onze hele gemeente werkzaamheden gepland staan i.v.m. netcongestie. Andere oorzaken zijn o.a. volle orderportefeuilles bij aannemers en adviesbureaus, steeds meer onderzoek wat in de voorbereiding nodig is, zoals naar vleermuizen en padden, toename van participatie. |
| 46 | Doe Mee! | 26. Er wordt ongeveer 200.000 euro uitgegeven aan musea. Hoe is dit bedrag opgebouwd? | Het taakveld, 5.4 in dit geval, heet Musea. Dat is een landelijke indeling. Het betreffen hier subsidies aan derden i.h.k.v. oudheidkunde voor € 65k. Kosten advies € 80k voor bijvoorbeeld beeld- en omgevinsgkwaliteit en de overiges kosten zijn voor personele bezetting/ overhead. |
| 47 | CDA | Op pagina 8 van de begroting over het wegenonderhoud lezen we dat het college het budget voor wegenonderhoud met €100.000 verlaagt, omdat dit de afgelopen jaren niet volledig is uitgegeven. Op pagina 51 lezen we dat de planning en realisatie steeds vaker onder druk te staan en dat daardoor meer en/of intensiever onderhoud gepleegd moet worden.<br>Kan het college uitleggen waarom een lager onderhoudsbudget dan passend is? Waarom lukte het de afgelopen jaren niet om het budget te besteden? De uitvoering ligt bij aannemers en niet bij de gemeente. Hebben we een capaciteitstekort van het team dat gaat over de opdrachtverstrekking? | De afgelopen jaren is de doorlooptijd van reconstructies opgelopen. Dat zal in de praktijk betekenen dat steeds vaker tussentijds onderhoud nodig is. Op dit moment is dat nog niet de realiteit, maar wel de verwachting. Het verlagen van het huidige budget van wegenonderhoud komt voort uit de afspraak om realistischer te ramen. Op dit moment is er niet zozeer sprake van een structureel capaciteitsprobleem, al is het met de huidige arbeidsmarkt wel lastig om vacatures ingevuld te krijgen. Komend jaar wordt een nieuw integraal beheerplan opgesteld en brengen we ook in beeld wat er nodig is en welke capaciteit dit vraagt. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | CDA | Welke ontwikkeling verwacht het college in het aantal vergunningaanvragen, BOPA-procedures en benodigde capaciteit waardoor de toegerekende kosten met bijna € 850.000 kunnen dalen? | we verwachten het komende jaar - gelet op de ervaring met de aantallen in 2025 en 2026 - minder vergunningaanvragen en BOPA-procedures dan we eerder meerjarig hadden begroot. |
| 48 | CDA | De baten voor bouwactiviteiten dalen van circa € 2,36 miljoen in de begroting 2026 naar circa € 1,59 miljoen in de begroting 2027. Tegelijk dalen de toegerekende lasten nog sterker, waardoor de kostendekkendheid stijgt van 107% naar 117%. Verwachten we structureel minder bouw- en ontwikkelactiviteiten in Molenlanden? | In de begroting voor volgend jaar zijn we niet uitgegaan van minder plannen (binnenplanse omgevingsvergunningen niet beschouwd) wel van een realistischer beeld van de hoogte en spreiding van bijbehorende inkomsten daarbij. In deze verwachting zijn internationale en landelijke effecten die bouw en ontwikkelingsactiviteiten structureel kunnen beïnvloeden niet betrokken. |
| 49 | CDA | Op blz. 59 staat circa €70,5 miljoen aan leningen en op blz. 81 €160 miljoen vaste schuld. Kan het college uitleggen wat beide bedragen voorstellen en waardoor het verschil ontstaat? | Het bedrag van € 70,5 miljoen is het bedrag dat we aan bestaande leningen en aan te trekken leningen hebben uitstaan op de genoemde datum. Het bedrag van € 160 miljoen is het totale bedrag aan uitstaande activa (waarde) die we hebben staan en volledig gefinancieerd zouden zijn i.c.m. met de eigen financieringsmiddelen zoals al onze reserves. De 2 bedragen zijn dus niet te vergelijken met elkaar. |
| 50 | CDA | In antwoord op eerdere vragen (over de Kadernota) gaf het college aan dat waar er in de toekomst posten risicovol geraamd worden, het voornemen bestaat dit per post in de begroting expliciet te vermelden. Welke inkomsten en uitgaven zijn bewust met weinig financiële marge geraamd? Om welke bedragen gaat het en welke mogelijkheden zijn er om tegenvallers op te vangen? | Het college heeft aangegeven de term en het principe ''risicovol'' niet meer te hanteren in de begroting maar alleen het principe en uitgangspunt van ''realistisch ramen'' te gebruiken. DIt is dan ook het uitgangspunt geweest bij het opstellen van deze begroting. |
| 51 | CDA | Waaruit bestaat de besparing op het I-domein van €506.000 in 2027 en €566.000 vanaf 2028? Welke kosten verdwijnen blijvend en welke tijdelijke werkzaamheden stoppen? Welke afgesproken resultaten worden met het resterende budget geleverd? | De besparing van € 506.000 in 2027 en € 566.000 vanaf 2028 wordt gerealiseerd door gunstige contract- en aanbestedingsresultaten voor het zaaksysteem, telefonie en Microsoft licenties en door het uitfaseren van het fysieke datacentrum en Citrix. Daarnaast neemt de tijdelijke inzet van externe expertise tijdens de transitiefase van het i-Domein af. Binnen het resterende budget worden de continuïteit, veiligheid en het reguliere beheer van de digitale dienstverlening voortgezet, blijven de bestaande wettelijke taken uitvoerbaar en is ruimte beschikbaar voor noodzakelijke vernieuwing. Daarbij ligt de prioriteit op een betrouwbare en veilige ICT- en informatievoorziening, de bescherming van gegevens, de continuïteit van kritieke processen en de verdere uitwerking van de Digitale Koers 2030. Eventuele aanvullende maatregelen en investeringen die voortvloeien uit nieuwe wetgeving, risicoanalyses of de Digitale Koers 2030 worden afzonderlijk beoordeeld en, waar nodig, via de reguliere planning- en controlcyclus aan de raad voorgelegd. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 52 | CDA | Welke ontwikkeling van OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt tot en met 2030 verwacht? In hoeverre worden tarieven tijdelijk lager gehouden door voorzieningen aan te spreken, en hoeveel geld blijft daarin over? | Omdat de afgelopen jaar meer aan afvalstoffenheffing is ontvangen dan dat de kosten voor afval waren zit er € 898K in de voorziening. Er is voor gekozen om de stijging van de kosten van Waardlanden (ruim 10%) niet door te berekenen maar het tarief, net als bij begraven en riolering, te verhogen met 3% plus inflatie. Het verschil ad € 475K wordt uit de voorziening gehaald waarna er eind 2027 dus € 423K overblijft. Ook bij de rioolheffing wordt dit met de voorziening verrekend. We verwachten eind 2030 een saldo van ruim vijf miljoen in deze voorziening (zie de tabel op pagina 94). Het uitgangspunt in deze begroting is dat de OZB met inflatie stijgt en de andere woonlasten met 3% plus inflatie. |
| 53 | CDA | Welke concrete maatregelen worden in 2027 uitgevoerd vanuit de Samenwerkingsagenda Armoede en welk budget is daarvoor beschikbaar? | De Samenwerkagenda Armoede is nog in ontwikkeling. Op 13 oktober was de netwerkbijeenkomst Samen tegen Armoede. Hier zijn de speerpunten van de samenwerkingsagenda Armoede getoetst aan het netwerk. Dit wordt nu verwerkt tot een definitieve versie waarin concrete acties zijn opgenomen. Het huidige budget voor armoede is 30K, waarvan een deel bestemd is voor subsidies en een deel voor de komende acties uit de armoedeagenda. |
| 54 | CDA | Welke basisafspraken gelden voor bereikbaarheid, reactietijden en afhandeling van aanvragen en meldingen? Hoe presteert de gemeente nu, wat zijn de doelen voor 2027 en wanneer krijgt de raad hierover informatie? Voor nog te ontwikkelen prestatieafspraken ontvangen wij graag de planning. | Een belangrijke basisafspraak binnen onze dienstverlening is dat inwoners binnen twee werkdagen een reactie ontvangen. Afhankelijk van de aard van de vraag, melding of aanvraag kan dit een inhoudelijke reactie zijn of een ontvangstbevestiging met informatie over het vervolgproces.<br>De structurele dienstverleningsmonitoring is de afgelopen periode niet altijd consequent uitgevoerd. Dit komt doordat er enige tijd geen adviseur dienstverlening beschikbaar was om de monitoring te coördineren en de verzamelde gegevens te verwerken en analyseren. Inmiddels wordt dit weer opgepakt, zodat vanaf 2027 structureel inzicht ontstaat in de resultaten en ontwikkelingen van onze dienstverlening.<br>Het versterken van de monitoring en sturing op dienstverlening maakt onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma Dienstverlening 2027-2030, dat momenteel wordt opgesteld. In dit programma werken we onder andere verder aan de doorontwikkeling van servicenormen en prestatie-indicatoren voor onze belangrijkste processen en producten, en aan de bijbehorende rapportages.<br>Begin 2027 wordt de raad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de stand van zaken van het uitvoeringsprogramma. Daarbij wordt ook ingegaan op de verdere uitwerking en planning van nieuwe prestatieafspraken, de monitoring daarvan en de wijze waarop de raad hierover periodiek wordt geïnformeerd. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 55 | CDA | Komende jaren slinken de reserven van zowel de reguliere kapitaallasten als de kapitaallasten wegen. De toevoegingen zijn langer dan de onttrekkingen. Wat betekent dit voor toekomstige investeringen? Missen we in de toekomst dekking wanneer wegen en vastgoed aan renovatie toe zijn? | In de meerjarenbegroting is een structurele toevoeging aan de reserve wegen opgenomen om de toekomstige dekking op te vangen. Deze toevoeging wordt bij het nieuwe beheerplan beoordeeld en zonodig bijgesteld. Voor de reserve kapitaallasten is dit niet het geval. Zodra de investering volledig is afgeschreven is het hiervoor beschikbare deel in deze reserve er niet meer. Dan moet voor de herinvestering de reserve opnieuw gevoed worden of moeten de afschrijvingskosten ten laste van de exploitatie gebracht worden. |
| 56 | CDA | Ook spreken we komende periode een aantal voorzieningen aan zonder deze aan te vullen, bijvoorbeeld de voorziening rioleren. Wat is de situatie zodra de voorziening uitgeput raken? Worden de jaarlijkse kosten vanaf dat moment in de reguliere exploitatie opgenomen? | Het BBV (besluit begroting en verantwoording) schrijft voor dat het saldo tussen de kosten van riolering en de inkomst uit de rioolheffing met een voorziening wordt verrekend. Zodra de kosten lager zijn dan de baten wordt het verschil aan de voorziening toegevoegd. Andersom wordt het verschil bij hogere kosten dan baten uit de voorziening gehaald. De reden hiervan is dat alles wat de burger via de rioolheffing betaald heeft altijd beschikbaar blijft voor riolering. Als de situatie zich voordoet dat er meer uit de voorziening zou moeten worden gehaald dan er in zit komt dit ten laste van de exploitatie of wordt de rioolheffing verhoogd. Overigens geldt dit ook voor afval en afvalstoffenheffing. |
| 57 | CDA | Zijn er substantiële kosten van bestaande plannen en/of recente besluiten die nog niet in de begroting konden worden opgenomen? Zo ja, om welke kosten gaat het en wanneer krijgt de raad hierover voorstellen? | De substantiële kosten die bekend zijn hebben we in de begroting opgenomen. Uitgezonderd de kosten van een handhavingsdossier die in oktober jl. aan de raad zijn voorgelegd. Wat via afzonderlijke raadsvoorstellen te verwachten is zijn bijvoorbeeld kapitaallasten IHP voorbij de stelpost; actualisatie IBP (vanaf 2028); investeringen I-domein voor cyberveiligheid en AI; deelprojecten Entreezone Kinderdijk; vereveningsfonds sociale woningbouw. |
| 58 | CDA | Wanneer kunnen we als raad het voorstel over de visie op vermogen verwachten? | De visie op vermogen volgt naar verwachting in Q1 2027, voorafgaand aan de behandeling van het Vastgoed- en Accommodatiebeleid. Dit zal een korte notitie worden die aansluit op de financiele uitgangspunten in het collegeprogramma. |
| 59 | PM | 1. Waarom wordt het budget voor het onderhoud van wegen weer/nog niet opgemaakt? Is dan wel het juist antwoord om daarop te bezuinigen? Krijgen we dan niet op gemeentelijk niveau wat we nu landelijk zien bij RWS ten aanzien van bruggen en viaducten?? | Het verlagen van het huidige budget van wegenonderhoud komt voort uit de afspraak om realistischer te ramen. Komend jaar wordt een nieuw integraal beheerplan opgesteld en brengen we ook in beeld wat er nodig is en welk budget dit vraagt om te voorkomen dat we achterstallig onderhoud oplopen. |
| 60 | PM | 2. Ondanks de uitleg op pg 9 is het ons niet duidelijk waarom de inkomsten van Kinderdijk teruglopen. Kun u dat duidelijk uitleggen/voorrekenen? Legt het college zich daarbij neer of onderneemt het ook actie? | Bij de uitwerking van de begroting zijn de ramingen geactualiseerd op basis van de meest recente inzichten. Daarbij is gebleken dat de bezoekersaantallen en daarmee de inkomsten lager uitvallen dan bij de Kadernota werd verwacht. Dit hangt samen met economische omstandigheden, veranderend bezoekersgedrag en de bereikbaarheid van Kinderdijk. Hierdoor is het exploitatiesaldo met circa 100k tot 150k neerwaarts bijgesteld. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 61 | PM | 3. Waarom worden de kosten voor de opvanglocaties voor mensen die asiel aanvragen niet meegenomen? | Vanaf 2027 verandert de financiering. Het normbedrag per opvangplek vervalt. Daarvoor komt een nieuwe regeling waarbij we een veel lager normbedrag per opvangplek krijgen voor uitvoeringskosten (11 euro per opvangplek per dag is € 1,2 mln) en waarbij de overige kosten declarabel zijn. Omdat het nog niet helemaal duidelijk is welke kosten onder welk gedeelte valt hebben we in de begroting alleen voor de salariskosten ad € 403 K van Asiel en Migratie een inkomst ingeboekt. |
| 62 | PM | 4. Hoe komt het vereveningsfonds eruit te zien en wanneer gaat het in werking? | Het vereveningsfonds is nog niet financieel of technisch uitgewerkt. In Q4 vindt die uitwerking daarvoor plaats. Verwachting is dat er in Q1 2027 een voorstel voor komt. |
| 63 | PM | 5. Op pg 23, staat een zeer ambitieus doel, waar we het van harte mee eens zijn: het rest afval moet van 130 kg naar 30 kg pppj. Maar zonder een concreet plan en doelstellingen per jaar is de kans klein dat dit gaat lukken. Mede gezien de ontwikkeling afgelopen jaren: we zouden graag jaarlijkse tussendoelen zien om tijdig bij te schakelen. Zijn die er? | Op dit moment zijn er nog geen jaarlijkse tussendoelen vastgesteld. Samen met de gemeenten binnen de regio Waardlanden wordt gewerkt aan nieuw afval- en grondstoffenbeleid, dat naar verwachting in het eerste kwartaal van 2027 wordt vastgesteld. In dit beleid worden concrete tussendoelen voor de periode 2027–2030 opgenomen, met bijbehorende interventies om de voortgang te bewaken en waar nodig tijdig bij te sturen richting de ambitieuze doelstelling van 30 kg restafval per inwoner per jaar in 2030. |
| 64 | PM | 6. Op pg 26 staat dat MLL maar 22,6 % hernieuwbare electriciteit heeft tegen 50 % gemiddeld in NL. Dat kan toch niet kloppen en als het wel klopt is dat dan geen reden tot actie? | De data voor deze indicator is afkomstig van de klimaatmonitor en deze blijkt op het moment aan uitwerking onderhevig. Zo is in de begroting te zien dat we voor Molenlanden data uit 2021 hebben opgenomen en voor heel Nederland uit 2024. Bij een actuele check blijkt dat de data uit 2024 voor heel Nederland nu is bijgewerkt naar 42.8% en de data van Molenlanden slechts tot 2020 (20.8% voorlopig getal) beschikbaar is, de data uit 2021 is nu niet meer zichtbaar. Deze indicator kan nu niet worden gebruikt als actuele databron. De laats vergelijkbare vaste dat is uit 2019 , Molenlanden 12.7% en Nederland 16.9%. |
| 65 | Auditcommissie | Op pagina 12 worden Molenlandse indicatoren genoemd, welke zijn dit? | Dit is een omissie. Onder aan pagina 3 en boven aan pagina 4 staat beschreven hoe met indicatoren is omgegaan bij het opstellen van de Begroting 2027. |
| 66 | Auditcommissie | Op pagina 102 wordt het EMU saldo toegelicht. Kan de zin "Het tekort wordt vooral veroorzaakt doordat het bedrag aan investeren meer is dan het bedrag aan kapitaallasten van investeringen in het verleden" toegelicht worden. | Een negatief EMU saldo betekent dat er qua liquiditeit meer wordt uitgegeven dan dat er binnenkomt. De berekening begint met het exploitatiesaldo. Vervolgens worden de kapitaallasten en mutaties van reserves en voorzieningen eruit gehaald omdat dit geen geldstroom heeft. Hier worden de investeringen en de uitgaven ten laste van voorzieningen bij geteld. Als er meer geinvesteerd wordt dan deze correctie van de kapitaallasten is dit negatief voor het EMU saldo. Dat wordt met deze zin bedoeld. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 67 | Correctie | Na vaststelling door het College is ambtelijk geconstateerd dat de tabel op pagina 48 een omissie bevat. | De getallenreeksen zoals genoemd op de regel 'structurele exploitatieruimte' en 'grondexploitatie' zijn verwisseld. De reeks beginnend met 1,46 heeft betrekking op 'grondexploitatie', de reeks beginnend met 1,5 heeft betrekking op 'structurele exploitatieruimte' |
| 68 | VVD | De begroting erkent dat keuzes nodig kunnen zijn en dat het college in het najaar van 2026 start met een Veranderprogramma: een afwegingskader met een doorgerekende lijst van maatregelen.<br>Dat roept een politiek belangrijke vraag op: waarom wordt de Begroting 2027 vastgesteld voordat duidelijk is welke maatregelen nodig zijn om vanaf 2028 structureel bij te sturen? De raad krijgt nu een sluitende eerste jaarschijf, maar nog geen volledig beeld van de inhoudelijke keuzes die nodig zijn voor de jaren erna.<br><br>Vraag 1: Welke maatregelen zitten mogelijk in het Veranderprogramma?<br><br>Vraag 2: Worden bezuinigingen, taakreducties, lastenverhogingen en temporisering van investeringen allemaal open op tafel gelegd?<br><br>Vraag 3: Wanneer krijgt de raad een integrale keuzeagenda, niet alleen technische bijstellingen? | Het Veranderprogramma is op dit moment nog niet in de fase waaruit reeds concrete keuzes, voorstellen of maatregelen gedeeld kunnen worden. Het College geeft het Veranderprogramma in Q4 2026 verder vorm, waarna ambtelijke uitwerking volgt. In Q1 2027 presenteert het College haar keuzes in het Veranderprogramma en volgt bespreking met de Raad. De uitkomsten zullen worden verwerkt in de Kadernota 2028. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 69 | VVD | De begroting noemt informatiebeveiliging, privacy, AI, financiële en juridische aansprakelijkheid als risico's in verband met de Cyberbeveiligingswet/NIS2. Er worden verplichte beheersmaatregelen genoemd.<br>Tegelijkertijd wordt in het I-domein een structurele besparing van ruim een half miljoen ingeboekt, met de toelichting dat dit niet ten koste gaat van wettelijke taken, digitale weerbaarheid of innovatie.<br><br>Vraag 1: Kan het college aantonen welke I-domeinkosten dalen, welke verplichtingen juist toenemen en waarom de cyberweerbaarheid hierdoor niet verzwakt?<br>Vraag 2: Hoe is de structurele besparing van € 506.000 tot € 566.000 op het I-domein precies opgebouwd?<br>Vraag 3: Welk bedrag is daadwerkelijk nodig om aan de Cyberbeveiligingswet en NIS2-verplichtingen te voldoen?<br>Vraag 4:<br>In de risicoparagraaf worden informatiebeveiliging, privacy, AI en financiële en juridische aansprakelijkheid wel als risico genoemd, maar nog niet financieel gekwantificeerd. De begroting zegt dat aanvullende maatregelen en investeringen pas na risicoanalyses worden bepaald.<br><br>Welke structurele en incidentele kosten verwacht het college in 2027-2030 voor naleving van de Cyberbeveiligingswet en NIS2, welke bedragen zijn al in de begroting opgenomen en welk bedrag is nog niet gedekt?<br><br>Vraag 5: De begroting noemt ambities en voorgenomen maatregelen, maar geeft geen nulmeting, normscore, streefwaarde of voortgangsindicator voor digitale weerbaarheid.<br>Wat is per kritisch domein het actuele volwassenheidsniveau van informatiebeveiliging en bedrijfscontinuïteit, welke norm of toetsingssystematiek gebruikt de gemeente en welk niveau moet eind 2027 zijn bereikt?<br>Vraag daarbij minimaal inzicht in:<br>• toegangs- en identiteitsbeheer;<br>• back-ups en herstelbaarheid;<br>• monitoring en incidentdetectie;<br>• leveranciersmanagement;<br>• continuïteitsplannen;<br>• beveiliging van persoonsgegevens;<br>• bewustwording en digitale vaardigheden van medewerkers; | De besparing op het i-Domein wordt gerealiseerd door gunstige contract- en aanbestedingsresultaten, modernisering van de ICT-infrastructuur en het verminderen van tijdelijke externe inzet. De reguliere middelen voor informatiebeveiliging, privacy, continuïteit en wettelijke taken blijven beschikbaar, waardoor de besparing niet rechtstreeks ten koste gaat van de digitale weerbaarheid. De volledige financiële gevolgen van de Cyberbeveiligingswet, BIO2 en andere digitale verplichtingen kunnen pas worden bepaald na afronding van de geplande risicoanalyses en actualisatie van het continuïteitsplan. Gedetailleerde informatie over kritieke processen, leveranciers, hersteltermijnen en mogelijke tekortkomingen wordt vanwege het operationele en beveiligingsgevoelige karakter niet openbaar verstrekt. De overige vraagstukken worden in samenhang betrokken bij de verdere uitwerking van de Digitale Koers 2030, waarin ambitieniveau, prioriteiten, capaciteit, verantwoordelijkheden, meetbare resultaten en financiële gevolgen nader worden bepaald. Eventuele aanvullende beleidskeuzes, investeringen of wijzigingen van het risicoprofiel worden via de reguliere planning- en controlecyclus aan de raad voorgelegd. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | • bescherming van kritieke gemeentelijke processen.<br>Waarom is dit belangrijk voor de raad om inzichtelijk te krijgen: Zonder nulmeting en streefwaarden kan de raad niet controleren of de cyberweerbaarheid daadwerkelijk verbetert.<br><br>Vraag 6: De begroting vermeldt dat risicoanalyses worden uitgevoerd en het continuïteitsplan wordt geactualiseerd, maar maakt niet duidelijk welke kritieke processen al zijn getest.<br>Welke kritieke gemeentelijke processen kunnen bij een cyberaanval of systeemuitval niet doorgaan, wat zijn per proces de maximale aanvaardbare uitvalduur en hersteltijd, en wanneer zijn de herstel- en continuïteitsplannen voor het laatst praktisch getest?<br>Denk aan:<br>• burgerzaken en Basisregistratie Personen;<br>• uitkeringen en ondersteuning;<br>• jeugdzorg en Wmo;<br>• vergunningverlening;<br>• crisisbeheersing;<br>• belastingheffing;<br>• communicatie met inwoners;<br>• financiële administratie.<br>Waarom is dit voor de gemeenteraad relevant: digitale weerbaarheid gaat niet alleen over ICT, maar over het kunnen blijven leveren van essentiële publieke dienstverlening.<br><br>Vraag 7: De gemeente is voor ICT, zorg, afval, veiligheid, zaaksystemen en regionale dienstverlening sterk afhankelijk van externe partijen. De begroting noemt leveranciersmanagement als maatregel, maar geeft geen overzicht van kritieke leveranciers, afhankelijkheden of contractuele beveiligingseisen.<br>Welke leveranciers en verbonden partijen zijn essentieel voor de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening, welke beveiligings- en continuïteitseisen zijn contractueel vastgelegd en welke partijen voldoen daar nog niet aantoonbaar aan?<br>Waarom dit belangrijk is: een gemeente kan zelf goed beveiligd zijn, maar alsnog uitvallen door een kwetsbare leverancier.<br><br>Vraag 8: De begroting erkent dat de Woo, de nieuwe Archiefwet, informatiebeheer, privacy, AI en cyberweerbaarheid meer capaciteit vragen. Tegelijkertijd wordt bespaard op het I-domein en daalt de externe inhuur.<br>Hoeveel structurele formatie is beschikbaar en noodzakelijk voor | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | informatiebeveiliging, privacy, informatiebeheer, architectuur, leveranciersmanagement en Woo, welke vacatures staan open en welke taken worden bij onvoldoende capaciteit niet of later uitgevoerd?<br>Waarom is dit voor de VVD essentieel: beleid, systemen en controles werken alleen als voldoende deskundige capaciteit beschikbaar is. Arbeidsmarktkrapte maakt dit bovendien een concreet uitvoeringsrisico.<br><br>Vraag 9: Digitale risico's worden genoemd, maar zijn niet als afzonderlijk bedrag opgenomen in de gekwantificeerde risicotabel van € 4,985 miljoen.<br>Waarom is het financiële risico van een cyberincident niet afzonderlijk gekwantificeerd in het risicoprofiel, welk maximaal schadebedrag acht het college realistisch en welke verzekering, reserve of voorziening is beschikbaar voor herstel, juridische kosten, externe expertise en uitval van dienstverlening?<br>Waarom is dit voor de VVD belangrijk: de hoge weerstandsratio van 7,9 zegt weinig als een belangrijk risico niet financieel is gewaardeerd. | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 70 | VVD | Toelichting: Bij onderhoud wegen wordt structureel € 100.000 verlaagd op een oorspronkelijk bedrag van € 683.000, omdat de uitgaven van de afgelopen drie jaar binnen de reguliere exploitatie niet werden gehaald. Tegelijkertijd wordt gezegd dat in 2027 een nieuw Integraal Beheerplan Buitenruimte wordt vastgesteld en dat vanaf 2028 nieuwe berekeningen volgen op basis van actualisatie van areaalgegevens, bestuurlijke opgaven en ambities.<br>Dat is riskant. Niet-uitgeven in het verleden betekent niet automatisch dat minder budget nodig is. Het kan ook wijzen op uitvoeringsvertraging, capaciteitsproblemen of doorgeschoven onderhoud. In de onderhoudsparagraaf staat bovendien dat reconstructies en herinrichtingen steeds vaker doorschuiven, waardoor de onderhoudsperiode wordt verlengd en meer of intensiever onderhoud nodig is.<br><br>Vraag 1: Is de verlaging gebaseerd op lagere onderhoudsbehoefte of op niet-gerealiseerde uitvoering?<br><br>Vraag 2: Is er sprake van stille onderhoudsachterstand?<br><br>Vraag 3: Wat wordt het effect van het nieuwe beheerplan op de begroting vanaf 2028? | Deze vragen zijn ook al beantwoord bij de vragen 2, 47 en 59. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 71 | VVD | Toelichting: De begroting voorziet nieuwe langlopende leningen: € 33 miljoen in 2027, € 33 miljoen in 2028 en € 14 miljoen in 2029. De stand van de leningen loopt op naar ruim € 107 miljoen eind 2029.<br>De materiële vaste activa stijgen en de vaste schuld op de geprognotiseerde balans loopt op van € 41 miljoen eind 2025 naar € 215 miljoen eind 2030. Hoewel de schuldquote nog als goed wordt beoordeeld, is dit een belangrijke trendbreuk: Molenlanden gaat van een relatief sterke balanspositie naar een periode met hogere financieringslasten, hogere kapitaallasten en meer gevoeligheid voor rente.<br>Extra punt: de begroting zegt dat de renterisiconorm voor 2027 en 2028 “niet binnen de norm” blijft, terwijl de tabel juist veel ruimte onder de norm laat zien. Dat lijkt een tekstuele of inhoudelijke inconsistentie.<br><br>Vraag 1: Groei in schuldlast gemeente: welke investeringen staan hier tegenover?<br><br>Vraag 2: Klopt de tekst over overschrijding van de renterisiconorm?<br><br>Vraag 3: Met welk rentepercentage is gerekend voor toekomstige leningen?<br><br>Vraag 4: Wat is het effect van hogere rente op het structurele saldo vanaf 2028?<br><br>Vraag 5: Welke investeringen zijn uitstelbaar als rente of uitvoering tegenvalt? | Antwoord vraag 1: dit zijn met name de investeringen in de buitenruimte zoals wegen, riool, kunstwerken (bruggen etc.) maar ook voor woningen of ICT-gebied.<br><br>Antwoord vraag 2: Voor wat betreft de huidige lopende leningen en de herfinanciering daarvan blijven de komende jaren ruimschoot onder de norm, wat goed is. Voor nieuw aan te trekken leningen komen we wel boven de norm uit - het risico op een hogere rente dan we nu toerekenen is reëel. Dit wil zeggen dat de impact op onze exploitatie dan ook enorm kan zijn. Daarom hebben we dit ook benoemd in onze paragraaf weerstandsvermogen als risico.<br><br>Antwoord vraag 3: Dat is 3,75% zoals vermeld in de Kadernota en in onder het kopje "rentevisie" aan het begin van de paragraaf financiering in deze begroting.<br><br>Antwoord vraag 4: dat hangt af wat we uiteindelijk zullen gaan lenen (planning en feitelijke uitgaven lopen vrijwel nooit gelijk) en wat de renteontwikkeling zal zijn. Als op 33 miljoen nieuw aan te trekken middelen in 2028 niet tegen 3,75% zal plaatsvinden maar tegen bijvoorbeeld 4,75% dan is dat 1% hoger en € 330k aan hogere uitgaven die de gemeentelijke exploitatie zullen belasten.<br><br>Antwoord vraag 5: de gemeenteraad beslist zelf over elke investering. Dit doet de gemeenteraad bij het vaststellen van de begroting met de daaraan toegevoegde lijst van investeringen en de losse voorstellen ( zoals in het IHP) die naar de raad gaan. Investeringen die het maatschappelijk nut dienen kunnen wel uitgesteld worden maar de kosten voor onderhoud gaan dan vaak omhoog. Daarnaast hebben we hier een zorgplicht naar de burger. Uiteraard kan gekeken worden naar soberdere uitvoering, duurzaamheid, resterende levensduur, tijdstip van uitvoeren en wettelijke verplichting. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 72 | VVD | Bij “Inkomst Asiel en Migratie” wordt € 403.000 per jaar als voordeel verwerkt vanwege de nieuwe regeling, terwijl de begroting aangeeft dat de opvangkosten zelf nog niet in de meerjarenbegroting staan en normaal later in het jaar worden ingeboekt.<br>Dat is een belangrijk ophelderingspunt. Er wordt alvast een deel van de inkomsten meegenomen, maar het volledige kosten- en batenbeeld lijkt nog niet zichtbaar. Dat kan het saldo flatteren als kosten later alsnog worden toegevoegd.<br><br>Vraag 1: Kan het college een volledig meerjarig overzicht geven van lasten én baten voor asielopvang, Oekraïne-opvang, uitvoeringskosten en personele inzet? | De financiering wijzigt per 1 januari 2027. Het is nog niet duidelijk hoe precies in elkaar zit en hoe dit voor ons uitpakt. We verwachten aan het eind van het jaar meer te weten. Via een RIB informeren we de raad hierover. We geven dan ook aan wat de kosten en inkomsten zijn vanaf het begin van de Oekraïneopvang. |
| 73 | VVD | De begroting geeft aan dat Molenlanden voor 2027 terugvalt op verplichte indicatoren als startpunt en later toetsstenen toevoegt.<br>Dat is eerlijk, maar ook problematisch. Juist bij grote ambities — dorpsperspectieven, sociale basis, participatie, dienstverlening, energietransitie, klimaatadaptatie — ontbreken vaak scherpe outcome-indicatoren. Dan wordt de raad afhankelijk van procesinformatie in plaats van effectmeting.<br><br>Vraag 1: Wanneer ontvangt de raad per programma meetbare streefwaarden, inclusief nulmeting, indicator, doeljaar en verantwoordingsmoment?<br><br>Vraag 2: Zijn de het onlangs gepresenteerde collegeprogramma en de daarin gestelde ambities financieel nog wel haalbaar? En waar denkt het college financiële dekking te vinden voor deze plannen? | Het Collegeprogramma is geagendeerd voor de gezamenlijke Commissievergadering op 5 november a.s..Vooruitlopend op deze bespreking verwijzen we naar de in het Collegeprogramma genoemde resultaten en bijbehorende toetsstenen waarin de ambitities concreet zijn gemaakt. Daarbij is ook aangegeven of reeds in de financiële dekking is voorzien of dat deze nog gezocht moet worden. |

Bijlage bij vraag 19:

| Strategische grondposities/grondexploitaties | Boekwaarde per 1-1-2026 | Aantal m2 | Prijs per m2 | Opmerkingen: |
|---|---|---|---|---|
| Arkel - Hoefpad 2 Arkel (grondexploitatie) | € 179.859 | 1.650 | € 109 | Eind 2024 is gestart met de voorbereidingsfase. Het college heeft in maart 2025 de projectopdracht vastgesteld. Op 27 januari 2026 is de grondexploitatie geactiveerd. De grond zal in de huidige staat worden verkocht. Looptijd 2028. |
| Arkel - Gronden Zuid-west | € - | 17.000 | € - | Nog geen ontwikkeling gepland. |
| Arkel - Gronden Zuid-oost | € 47.725 | 8.500 | € 6 | Nog geen ontwikkeling gepland. |
| Bleskensgraaf West | € 199.117 | 8.800 | € 23 | Grondeigendom met twee andere eigenaren. Sept 2022 WVG opgelegd. Uitwerking PvA in 2024. Nader onderzoek ontsluiting en financiële haalbaarheid in 2025. Stedenbouwkundig ontwerp is verder uitgewerkt. Koopovereenkomsten met eigenaren zijn gesloten en in september 2026 zijn alle gronden in eigendom aan de gemeente overgedragen. |
| Giessenburg (Van Brederodestraat) - Gronden voormalige bibliotheek | € 214.453 | 1.300 | € 165 | In 2025 is de projectopdracht vastgesteld en worden scenario's uitgewerkt voor bebouwing van dit projectgebied. In 2026 wordt toegewerkt naar gunning en ondertekening van de overeenkomsten. Locatie is tijdelijk in gebruik bij maatschappelijke organisaties. Nadere informatie volgt in de voortgangsrapportage bij de Najaarsnota. |
| Giessenburg - Gronden Doetse Vliet IV | € 58.500 | 11.700 | € 5 | Gronden gelegen achter project Doetse Vliet 3. Hiertussen zitten de gronden van Van Wijnen. De Ontwikkelaar heeft in 2026 een principeverzoek ingediend om tot ontwikkeling op deze locatie te komen. |
| Giessen-Oudekerk - herontwikkeling vm schoollocatie (grondexploitatie) | € 446.992- | 1.895 | € 236- | Er is gestart met de bouw van de woningen. Oplevering q1 2027. |
| Groot-Ammers - Gronden De Boomgaard (grondexploitatie) | € 403.705 | 34.000 | € 12 | In 2024 is een stedenbouwkundig ontwerp gemaakt met een PvA. In 2025 is het stedenbouwkundig concept door het college vastgesteld. Op dinsdag 21 april 2026 heeft de raad de Nota van Uitganspunten (NvU) gewijzigd vastgesteld. Daarna zal een tenderprocedure plaatsvinden en in 2026 is de grondexploitatie geactiveerd. |
| Groot-Ammers - Vertreklocaties en locatie brede School | € 348.909 | 22.000 | € 16 | Projectgebied voor de bouw van een brede school en de drie vertreklocaties van de scholen. Brede school is volgens planning in 2028 gereed. Visievorming van de drie vertreklocaties start in 2026. |
| Groot-Ammers(Wilgenweg) - Gronden Zuid-Oost | € 21.053 | 8.500 | € 2 | Deze gronden bevinden zich naast de gronden van een ontwikkelaar die heeft aangegeven hier in de nabije toekomst te willen bouwen. Eind 2026 wordt de haalbaarheid van het ingediende plan beoordeeld. |
| Hoogblokland - Gronden en vastgoed Dorpsweg 34 | € 800.000 | 3.545 | € 226 | Koopovereenkomst is in maart 2026 gesloten. De gemeente heeft het perceel inclusief vastgoed aangekocht. Overdracht heeft plaatsgevonden op 1 juni 2026. Nog geen concrete planontwikkeling. Visievorming volgt in 2027. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Hoornaar - Vogelhof (grondexploitatie) | € 468.529 | 14.950 | € 31 | In 2025 is een openbare verkooprocedure doorlopen en in december 2025 is de koopovereenkomst ondertekend. Bouwrijp maken Q2 2026. Oplevering woningen gepland in 2027. |
| Langerak Zuid (grondexploitatie) | € 347.860 | 73.000 | € 5 | Gemeente is bezig met op de laatste gronden bouwrijp te maken. Verdere uitwerking vindt plaats in de periode 2026-2028. |
| Langerak Zuid(Restgronden) | € 591.000 | 55.000 | € 11 | Gronden bestaan uit 22.000 m2 contourgronden en 33.000 m2 natuurgronden. I.v.m. de woonbehoefte wordt onderzocht in hoeverre de contourgronden ingezet kunnen worden om de woonbehoefte verder in te vullen. Uitwerking hiervan vindt in 2026/2027 plaats. |
| Langerak Oost | € 318.351 | 35.000 | € 9 | Gronden liggen ten noord oosten van Langerak Zuid. Locatie eventueel geschikt voor andere vormen van woningbouw. Nog geen ontwikkeling gepland. |
| Nieuw Lekkerland Oost | € 786.690 | 45.755 | € 17 | Plan in voorbereidingsfase. In gezamenlijkheid met de eigenaar (ontwikkelaar) van de naastgelegen gronden wordt een ontwikkelstrategie opgesteld. Vaststelling van de strategie is voorzien eind 2026 / begin 2027. |
| Oud-Alblas Westeinde 28 | € 937.300 | 13.196 | € 71 | Grond en vastgoed Westeinde 28 is aangekocht. Planning is om het vastgoed en een deel van het perceel in Q1 2027 in de verkoop te zetten. Een groot deel van de gronden blijft in eigendom van de gemeente gelet op de voorgenomen woningbouwontwikkeling. In navolging op de aankoop van Westeinde 28 is een voorkeursrecht gevestigd op naastgelegen (8) percelen grond. In 2026 wordt gestart met het opstellen van een omgevingsprogramma zodat het voorkeursrecht tijdig automatisch wordt verlengd. Verwerving van de gronden zal plaatsvinden. In 2027 vindt verdere uitwerking daarvan plaats. |
| Oud-Alblas Zuid | € 319.997 | 41.000 | € 8 | Plangebied waar ook een andere eigenaren (Ontwikkelaar) op zit. Projectleider en ontwikkelaar zijn bezig met de ontwikkelstrategie en het stedenbouwkundig plan. Ontsluiting van het verkeer blijft een probleem omdat de bestaande weg al aan zijn maximum zit qua verkeersbewegingen. Waterschap en gemeente zijn hierover in overleg. Nadere informatie volgt in de voortgangsrapportage bij de Najaarsnota. |
| Schelluinen - Gronden Nolweg 10 (grondexploitatie) | € 484.481 | 4.800 | € 101 | Gestart is met een visie voor dit gebied. Conform planning wordt aan de hand van een Plan van Aanpak een stedenbouwkundig plan in het 4e kwartaal 2026 verwacht. Op 27 januari 2026 stemde de gemeenteraad in met het schetsontwerp en programma en is de grondexplotiatie geactiveerd. Oplevering woningen gepland in 2028. |
| Schelluinen- Oude school (grondexploitatie) | € 164.297 | 2.300 | € 71 | School wordt in 4e kwartaal overgedragen aan de ontwikkelaar. Start bouw gepland in 2027. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Streefkerk Kooijkerspad | € 66.684 | 26.000 | € 3 | Er is een stedenbouwkundig plan gemaakt. Onderzoek met corporatie Lek en Waard Wonen tot ontwikkeling over te gaan is afgerond. Vaststelling grondexploitatie vind in 2027 plaats. Planning fasering voorziet in oplevering van 16 woningen in 2030 en 18 woningen in 2031. Er dient nog wel een ruimtelijke procedure doorlopen te worden. |
| | | | | |
| **Totaal strategische gronden** | **€ 6.311.518** | **429.891** | **€ 15** | **Gemiddeld per m2** |
| | | | | |